

primjeniti svagdje, gde nije rentabilna, zbog male površine ribnjaka, upotreba motornog raspršivača.

Naši ribnjačari bi trebali ravnomjernosti rasipanja mineralnih gnojiva i mehanizaciji tog posla posvetiti veću pažnju nego što je dosada slučaj. Iz

prednjeg referata se vidi, koliku pažnju tome posećuju njemački ribnjačari, koji su radi bolje efikasnosti rasipanja min. gnojiva na svojim, većinom malim, ribnjacima konstruisali opisanu lopatu.

I. B.

Pregled novih knjiga i listova

PATOLOŠKO MORFOLOŠKI NALAZ KOD ŠARANA UMJETNO INFICIRANIH SA PSEUDOMONAS PUNKTATA

(Proff. Dr. I Tomašec i Dr. M. Winterhalter, Veter. arhiv, Zagreb)

Kao nov prilog rasvjetljavanju pitanja etiologije zarazne vodene bolesti kod šarana i dr. riba, izšao je u Veterinarskom Arhivu — Zagreb, rad proff. Dr. I. Tomašeca i Dr. M. Winterhaltera, pod gornjim naslovom.

Izvestan broj stranih autora smatra, da se veštačkom infekcijom sa bakterijom Pseudomonas Punktata može izazvati zar. vod. bolest kod šarana. U svojim najnovijim radovima iznose rezultate svojih istraživanja, kojima smatraju da su dokazali prvenstvenu ulogu, koju treba da ima bakterija Pseudomonas punktata, kao primarni uzročnik zar. vod. bol. kod šarana. — Proff. Dr. I. Tomašec je u svojim radovima još ranije izrazio sumnju u takvo shvatjanje. Prema njegovom shvatjanju primarni uzročnik bolesti je virus, koji izaziva bolest, pa pošto teško ošteti organizam šarana, omogući da i druge klice mogu razviti svoja delovanja.

U ogledima, koje su izveli, proff. Dr. I. Tomašec i Dr. M. Winterhalter, inficirano je 318 zdravih šarana sa čistim kulturama bakterija Ps. Punktata. Uspoređujući prve stadijume bolesti, kod veštačko inficiranih šarana sa bakterijama Ps. Punk., sa prvim stadijumima kod prirodne zarazne vod. bol., oni su mogli konstatovati sasvim različite slike bolesti.

Kod vešt. inf. šarana sa Ps. Punkt., preovladajuće slika trovanja krvi. Stepen ovih promena zavisi od količine unetih bakterija, mesta na kome su unele u organizam šarana i od patogenosti bakterija. Kod izvesnog broja šarana koji su bili tako inficirani, nije nadeno nekih većih promena, već je bolesni proces bio ograničen na mesto gde su ubrizgane bakterije.

Medutim u prirodnim uslovima, mi vidimo, da se u početku bolesti promene odigravaju na celom organizmu. Kod obolelih šarana nalazimo teška oštećenja krvnih sudova, iz kojih izlazi krvna tečnost u okolini. U koži imamo stvaranje plikova, ili kod ljskaša, nakočrušenost krljušti. Mišići postenu vodnjikavi, a trbuš otekne. Često vidimo iskolačene oči. Tek u kasnijim stadijumima vidimo stvaranje gnojnih žarišta na koži, mišićima i dr. organima.

Iz ogleda, koje su proveli i obrade patološko-histološke slike šarana veštački inficiranim sa b. Ps. Punktata, te upoređujući rane stadije prirodno nastale zar. vod. bolesti sa ranim stadijima veštačke infekcije sa Ps. Punktata, proff. Dr. I. Tomašec i Dr. M. Winterhalter, nisu mogli konstatovati nikakvu sličnost. Relativnu sličnost nalazimo kod kasnijih stadijuma prirodne zar. vod. bolesti (pojava gnojno-zapaljivih procesa). Na osnovu svojih nalaza oni dozvoljavaju mogućnost delovanja b. Ps. Punktata u kasnijim stadijima prirodne zarazne vodene bolesti.

D. C.

Morsko ribarstvo br. 3, 4 i 5/1955. Sa brojem 3 uredništvo, administracija i tiskar ovog našeg lista, preselili su se iz Zagreba na Rijeku, gdje će od sada list izlaziti.

Broj 3 donosi opširan izvještaj sa prve godišnje skupštine Udruženja morskog ribarstva Jugoslavije.

Slijedi članak od dr. R. Mužinić: »Što znamo o srdeli?«, a Viličić piše o tunolovu u 1954. godini. J. B. donaša statističke podatke morskog ribarstva u januaru 1955. god. Zatim A. Domančić govori o ribarskim svjetiljkama na butan plin, a ing. H. Lisac izvještava o modernim uređajima za pranje ribarskih sanduka u Bremenhavenu. Ing. V. K. ispunjava rubriku sportskog ribolova sa člankom »Radnici najbolji sportski ribiči u Zapadnoj Njemačkoj«. Slijedi članak M. Š-a o posjetu jednom dobrom kolektivu, a M. Petrović piše o lovu parangalima kod New Foundlanda. Ovaj broj završava sa pitanjima i odgovorima, raznoodnom i nagradnim natječajem kao i raznim sličnim vijestima.

Sadržaj broja 4 je slijedeći: »Mjere za unapređenje morskog ribarstva« je uvodni članak. Gamulin T. i Hure J. pišu o najnovijim podacima iz života naše srdele, a J. B. izvještava o ulovu kroz mjesec februar 1955. god. Slijedi članak »Koristan posjet tvornicama ribljih konzervi u Francuskoj«, a zatim Ivičević P. piše o morskim strujama i njihovom utjecaju na ribolov. Uz razne vijesti, zanimivosti i nove knjige dolazi članak posjet crikveničkim ribarima od M. Š-a, kao i svršetak članka M. Petrovića iz prošlog broja. Nakon »Dogovorenog otkupne cijene ribi za 1955. god.« slijedi nagradni natječaj i raznoodna.

Sadržaj broja 5: Dr. M. Buljan piše o novom načinu podizanja ribolova u morskim kanalima i zaljevima, a ing. B. Janežić o primjeni novih postupaka u industriji ribljih konzervi. Slijedi članak L. Kos-a o izbjegavanju sudara ribarskih brodova a ing. L. Krstinić izvještava o uzgoju kamenica i daganja na mediteranskoj obali Francuske. F. Grubišić govori o ribarskim brodovima, a D. Marelić o klasifikaciji brodova tunolovaca. Prof. M. Mihailinović piše o losturi. Zatim dolazi rubrika pitanja i odgovori, pa ulov morskog ribarstva u mjesecu martu. V. K. piše o soprtskom ribolovu na moru — njegova važnost organizacija i zadataci, a B. Plančić: »Moruzgve-Morske ruže«. Na koncu slijede rubrike nagradni natječaj, raznoodna i humor.

Ribič, Ljubljana br. 2, 3, 4 i 5/1955

Broj 2 donosi odredbe o lovostaji i najmanjoj mjeri riba i rakova. Rejic M. piše o štetama otpadnih voda. Slijede članci kako treba organizirati lov mlađice-glavatice i doprinos poribljavanja novo nastalih jezera. U članku da li je soprtski ribolov surovo dje-lovanje Košir F. daje doprinos etici sportskog ribolova. Poženel R. nastavlja sa člankom »Somove treba ograničiti« a Dolinar L. govori o lipnjanim u Savinji. Uz ribarske savjete za mjesec mart, I. J. izvještava o podustru i njegovom razvoju. Ovaj broj završava sa rubrikom pitanja i odgovori te raznim vijestima.

Iz sadržaja broja 3: Šuligoj J. izvještava o godišnjem obraćunu i programu tolminskih ribara, a Vodopivec F. o značenju ribljeg mesa za prehranu. Slijede razni načini priređivanja ribljih jela. Kapež F. piše o uvjetima uspjeha, zatim Murski: »Ne bacajmo riblje utebre nazad u vodu, a V. priča kako loviti rakkove. Bunc R. govori o uspomenama starog ribara. Pored ostalih manjih članaka list donosi ribarske savjete za mjesec april i uz članak A. Kapusa o jugulji broj završava sa rubrikom akvarist i raznim vijestima.

Sadržaj broja 4: Izgradit ćemo »Zlatorog« zajednički dom lovaca, ribara i planinara je uvodni članak ovog broja. M. S.: Građenje brana — korist za naše ribarstvo, a Rejic M. piše o organskim otpadnim vodama. Trtnik M. govori kako loviti podusta. Dr. Derganc K. izvještava o statistici ribarskog društva Ljubljana u 1953. god. Slijedi članak T-a o vodomaru i ribarski savjeti za mjesec maj. U ovom broju se nalazi i tablica mrijesta naših najvažnijih slatkovodnih riba. Uz opis ribe manjiča list završava sa rubrikama pitanja i odgovori, recepti, akvarist i dopisi.

Broj 5.: Dr. Hočevan F. piše uvodni članak: Za pravilno razumijevanje i provadjanje zaključaka redovite godišnje skupštine Ribiške zveze Ljubljana, a Svetina M. o gorućoj problematiki slovenskih ribarskih organizacija. Slijedi članak prof. Jelačin-a I.

o gospodarskim problemima našeg ribarstva. Ovaj broj donosi i zaključke II. redovite godišnje skupštine Ribiške zveze Slovenije. Zatim izvještaj o prvoj poslijeratnoj ribarskoj izložbi u Ljubljani. Trtnik M. govori kako loviti mrenu. Slijede ribarski savjeti za mjesec juni. Broj završava sa receptima, rubrikom akvarist i vijestima. U ovom broju priložen je pravilnik o ribarsko sportskom takmičenju.

Sportski ribelovac br. 1/1955., list Saveza sportskih ribolovaca NR Srbije. Ovini brojem list ulazi u treću godinu izlaženja, pa povodom toga donosi i uvodnik. V. J. piše o održanoj četvrtoj godišnjoj skupštini Saveza sportskih ribolovaca NR Srbije, a M. Ristić izvještava, kojim putem krenuti ka unapređenju ribarstva sportsko ribolovnih voda NR Srbije. Uz ostale vijesti list donosi propise o zaštiti ribarstva.

»ČAKOVEČKI MLIN« - ČAKOVEC

Telefon direktora broj 8-325

U SVOM POZNATOM MLINU PROIZVODI SVE VRSTE BRAŠNA
ODLIČNE KVALITETE — U BRAVARSKOJ RADIONICI BRUSI
I OŠTRI MLINSKE VALJKE BRZO, STRUČNO I JEFTINO

„NAŠICE“

PODUZEĆE ZA UZGOJ ŠARANA — POŠTA NAŠIČKA BREZNICA

Telefon : NAŠIČKA BREZNICA BROJ 2

Nudi uz povoljne uvjete

PRVOKLASAN ŠARANSKI MLAĐ SA I BEZ LJUSKE ZA NASTAVLJANJE RIBNJAKA I PORIBLJAVANJE OTVORENIH VODA I JEZERA. TOVLJENIH ŠARANA U SVIM KOLIČINAMA. OTPREMU VRŠIMO U VLASTITIM VAGONIMA ZA PREVOZ ŽIVE RIBE UZ STRUČNU PRATNJU. NARUDŽBE SLATI NA ADRESU :

»NAŠICE«

PODUZEĆE ZA UZGOJ ŠARANA — POŠTA NAŠIČKA BREZNICA